

Broj:

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
AGENCIJE ZA STATISTIKU BiH ZA 2006. GODINU

Sarajevo, april 2007. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II	REVIZORSKI IZVJEŠTAJ	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja	4
3.	Nalazi i preporuke	5
3.1.	Sistem internih kontrola	5
3.2.	Finansijski izvještaji	5
3.3.	Planiranje i izvršenje budžeta	6
3.4.	Nabavke	7
3.5.	Popis sredstava i izvora sredstava	7
4.	Korespodencija	8
5.	Rezime	8

Prilog 1: Tabela 1 «Izvršenja budžeta od 01.01. do 31.12.2006. godine»

Prilog 2: Komentari na Nacrt Izvještaja broj: 1127/07 od 21.05.2007. godine

Prilog 3: Odgovor na komentare broj: 05-1-16-1-310-2/07 od 25.05.2007.godine

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja Agencije za statistiku BiH (u daljem tekstu: Agencija) za 2006. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Agencije je odgovorno za finansijske izvještaje, za postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonski osnov revizije sadržan je u odredbama Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Sl. Glasnik BiH» broj: 12/06). Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI («Sl. Glasnik BiH» broj: 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojim se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine i pouzdano izvještavanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo obavili pruža razumnu osnovu za davanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije za 2006. godinu prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje na dan 31.12.2006. godine, osim za pozicije koje se odnose na slijedeće:

- Planiranje budžeta nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definisanih ciljeva i zadataka poslovanja (tačka 3.3. Izvještaja);
- U pojedinim slučajevima Agencija nije dosljedno primjenjivala Zakon o javnim nabavkama (tačka 3.4. Izvještaja);
- Djelimično izvršen popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2006. godine (tačka 3.5. Izvještaja).

Sarajevo, 19.04.2007. godine

II REVIZORSKI IZVJEŠTAJ

1. Uvod

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) funkcionisala je na osnovu Odluke Vijeća ministara BiH o osnivanju Agencije od 20.08.1998. godine do 30.11.2002. godine, a od 01.12.2002. godine na osnovu Zakona o statistici BiH (Zakon donesen od strane Visokog predstavnika, «Službeni glasnik BiH» broj:34/02). Obzirom da je proces implementacije Zakona o statistici BiH započeo krajem septembra 2004. godine, imenovanjem direktora i zamjenika direktora Agencije, kao i Vijeća za statistiku, u 2005. godini rukovodstvo Agencije je usmjeravalo svoje aktivnosti na održavanju kontinuiteta u implementaciji zakonskih nadležnosti kroz četvorogodišnji program djelovanja Agencije.

Odredbama Zakona o statistici BiH utvrđene su nadležnosti Agencije i to: u skladu sa međunarodno prihvaćenom metodologijom Agencija prikuplja, izrađuje i distribuira prikupljene statističke podatke za BiH, na osnovu podataka entitetskih zavoda za statistiku; Predstavlja BiH pri međunarodnim organizacijama i ispunjava obaveze BiH iz oblasti statistike; Utvrđuje statističke standarde za realizaciju Programa, što obuhvata mjere potrebne za usklađivanje statistike na nivou BiH; Agencija podstiče saradnju između zavoda za statistiku entiteta i osigurava redovnu razmjenu podataka između ovih zavoda; Kada to državni organi budu smatrali neophodnim, Agencija će koordinirati planiranje, vođenje i objavljivanje rezultata popisa stanovništva i domaćinstava BiH, u skladu sa Opštim okvirnim sporazumom za mir u BiH uključujući Aneks 7. i 10. Sporazuma; Agencija vrši praćenje primjene i korištenja usvojenih standarda i izvještava o stepenu poštovanja standarda u godišnjem izvještaju.

Za svoj rad Agencija je odgovorna Vijeću ministara BiH.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Agencije za 2005. godinu, o čemu je sastavljen Izvještaj o reviziji, kao i prethodnu fazu revizije za 2006. godinu. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti u poslovanju Agencije opisane u Izvještaju i rukovodstvu je sugerisano da te nepravilnosti razmotri, te da poduzme određene aktivnosti na otklanjanju istih.

Agencija je u propisanom roku od 60 dana, a u skladu sa odredbama člana 16.stav 3. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, dostavila Odgovor o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identifikovane u revizorskom izvještaju za 2005. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije, date u navedenom Izvještaju i datim preporukama u prethodnoj reviziji, kao i uvidom u realizovane aktivnosti koje su navedene u Odgovoru o poduzetim aktivnostima radi prevazilaženja nepravilnosti koje su identifikovane u revizorskom izvještaju za 2005. godinu utvrdili smo je da je Agencija uglavnom otklonila te slabosti i nepravilnosti kako slijedi:

Realizovane preporuke:

- Agencija je usvojila Pravilnik o internim kontrolama;
- Agencija je jasno definisala ovlaštenja i odgovornosti za zamjenike direktora u internim aktima;

- Godišnji izvještaji sadržavali su potrebne informacije o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine;
- Uspostvaljena je potpuna koordinacija sa Ministarstvom finansija i trezora Bosne i Hercegovine vezano za realizaciju sredstava po projektu posebne namjene «Anketa o budžetu domaćinstva i zaposlenosti».

Aktivnosti koje se u toku:

- Nadogradnja postojećih internih pravila potrošnje i popuna radnih mjesta prema novom Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Preporuke koje nisu realizovane:

- Nisu izvršena unapređenja u planiranju budžeta Agencije;

3. Nalazi i preporuke

3.1. Sistem internih kontrola ¹

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja u Agenciji. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju finansijski izvještaji, te da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima.

Ministarstvo finansija i trezora BiH dostavilo je svim korisnicima budžeta Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine koji sadržava smjernice u vezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara BiH i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa.

Agencija je u 2006. godine izradila i usvojila Pravilnik o internoj kontroli što je obaveza koja proizilazi iz odredbi Zakona o izvršenju budžeta. Efekti primjene navedenog Pravilnika mogu se očekivati u 2007. godini

Ured za reviziju podržava ovakav model uspostave sistema internih kontrola, te preporučujemo rukovodstvu Agencije da nastavi započete aktivnosti na primjeni Pravilnika o internim kontrolama, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zloupotreba u poslovanju Agencije.

3.2. Finansijski izvještaji

¹ Interne kontrole su jedinstven proces koji uvodi organizacija kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju tačnost i pravilnost evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i ekonomično i efektivno trošenje javnog novca.

Utvdili smo da Agencija nije tačno popunila propisane obrasce finansijskih izvještaja za 2006. godinu prema stanjima na pojedinim kontima iz Glavne knjige. U obrascima finansijskih izvještaja «Bilans stanja» i «Pregled rashoda iz budžeta po ekonomskim kategorijama» uneseni su podaci na način da nisu obuhvaćena stanja kratkoročnih obaveza iskazana u Glavnoj knjizi za program posebne namjene «Cards 2005-Twining projekat» u ukupnom iznosu od 12.567,89 KM, kao i stanja utrošenih sredstava iz Glavnih knjiga koje se vode za projekte posebne namjene «Anketa HBS», «Planiranje cenzusa» i «Cards 2005-Twining projekat» u ukupnom iznosu od 83.339 KM.

Utvdili smo da se Agencija prilikom izrade tekstualnog dijela uz računovodstvene iskaze za 2006. godinu nije u potpunosti pridržavala strukture analiza kako je to propisano članom 21. do 28. Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine.

Naime, Agencija je uz računovodstvene iskaze dostavila kratko obrazloženje izvršenja budžeta, a da u istom nisu obuhvaćeni makroekonomski pokazatelji iz Dokumenta okvirnog budžeta, analize troškova zaposlenih i analize stalnih sredstava u obliku stvari i prava kako je to i propisano navedenim Pravilnikom.

Utvdili smo da Agencija nije sačinila i uz godišnje izvještaje za 2006. godinu dostavila Ministarstvu finansija i trezora BiH Informaciju o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine, kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine, kako je to propisano odredbama člana 18. Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

U postupku obavljanja revizije Agencija je otklonila naprijed navedene propuste i nedostatke u finansijskim izvještajima izradom novih obrazaca finansijskih izvještaja za 2006. godinu u kojim su iskazana naprijed navedena stanja iz Glavnih knjiga za programe posebne namjene, kao i korekcijom obrazloženja uz finansijske izvještaje i izrađena je Informacija o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine, kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine. Inovirane obrasce finansijskih izvještaja za 2006. godinu kao i obrazloženja uz finansijske izvještaje i Informaciju o sistemu internih kontrola realizovanih u toku godine, kao i korektivne radnje poduzete u cilju realizacije preporuka revizije iz protekle godine Agencija je dostavila Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine 23.04.2007. godine.

Obzirom da su navedene nepravilnosti ispravljene u toku obavljanja revizije iste nisu bitno uticale na izražavanje mišljenja revizora.

Ured za reviziju skreće pažnju na ovaj propust, te preporučujemo Agenciji da unaprijedi sistem internih kontrola u dijelu izrade i sastavljanja finansijskih izvještaja kako se ovakvi propusti u budućnosti ne bi dešavali.

3.3. Planiranje budžeta

Prijedlog budžeta za 2006. godinu Agencije je dostavila Ministarstvu finansija i trezora BiH u ukupnom iznosu od 1.137.849 KM. Prijedlog je izrađen na osnovu planiranih 39 izvršilaca i raspoređen za slijedeće namjene: tekući izdaci u iznosu od 1.083.849 KM, kapitalni izdaci u iznosu od 34.000 KM i program posebne namjene »Potpora radu skupinama « u iznosu od 20.000 KM. Nakon izvršenih konsultacija sa Ministarstvom finansija i trezora BiH umanjnjeni su tekući izdaci za 35.089 KM i odobren je budžet u ukupnom iznosu od 1.602.760 KM uključujući i program posebne namjene »Izrada projektnog zadatka za izradu metodologije i otpočinjanja aktivnosti na popisu» u iznosu od 500.000 KM za planiranih 39 uposlenih. Navedeni program posebne namjene Agencija nije predvidjela za finansiranje iz budžeta za 2006. godinu, već se isti finansirao iz donatorskih sredstava. Taj program posebne namjene je predložen i usvojen od strane Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, tako da ta sredstva od 500.000 KM nisu uopšte trošena.

Ministarstvo finansija i trezora BiH je u toku 2006. godine, u tri navrata odobrilo Agenciji prestrukturiranje rashoda u dijelu tekućih i kapitalnih izdataka u iznosu od 32.000 KM zbog manje planiranih sredstava na pozicijama: »plate zaposlenih» u iznosu od 6.000 KM; »Naknade zaposlenih» u iznosu 4.000 KM; »Izdaci za energiju i komunalne usluge » u iznosu od 6.000 KM;

«Izdaci za usluge prevoza i goriva» u iznosu od 1.000 KM; «Ugovorenih usluga» u iznosu od 7.000 KM i «Nabavke opreme» u iznosu 6.000 KM. Pregled prestruktuiranih sredstava prikazan je u tabeli «Izvršenje budžeta Agencije sa 31.12.2006. godine» koja se nalazi u prilogu ovog izvještaja.

U toku 2006. godine od strane ISTAT-a izvršena je refundacija 20.218 KM na ime pokrića nastalih troškova za realizaciju programa posebne namjene »Anketa HBS«, a prema ranije usvojenom programu finansiranja tog projekta od strane Vlade Republike Italije.

Na osnovu potpisanog sporazuma sa ISTAT-om italijanski Zavod za statistiku izvršio je uplatu 106.045,88 EUR-a ili 207.471 KM na ime realizacije Twining projekta «Podrška statističkom sistemu BiH- Faza III».

Na osnovu potpisanog Addenduma na Pismo o sporazumjevanju između Populacijskog fonda Ujedinjenih nacija (UNFPA) i Agencije za statistiku BiH iz 2006 izvršena je uplata donatorskih sredstva u iznosu od 47.705 KM za program poseban namjene «Planiranje cenzusa».

Takođe je Agencija dobila novčanu donaciju za pilot projekat «Paritet kupovne moći – PPP» u dva navrata u ukupnom iznosu od 2.769,27 KM i to od strane Velike Britanije i Republike Slovenije i 2.888,34 KM od strane UNICEF- a za provedbu projekta «Moni» koji nije realizovan i ta sredstva su ostala neutrošena.

Ukupno raspoloživa sredstva Agencije za 2005. godinu su iznosila 1.883.859 KM.

Promjena visine odobrenih sredstava (prestruktuiranje, refundacija i donacija) prikazana je u tabeli «Izvršenje budžeta Agencije sa 31.12.2006. godine» koja se nalazi u prilogu ovog Izvještaja.

Ostvareni ukupni rashodi Agencije za 2006. godinu iznosili su 1.117.969 KM ili 765.890 KM manje od planiranih, tj. realizovano je 59% od planiranih sredstava.

Agencija nije prekoračila pojedine stavke odobrenog budžeta niti ukupan budžet za 2006. godinu. Manje ostvareni tekući izdaci i izdaci za program posebne namjene finansirani iz budžeta za iznos od 765.890 KM ukazuju na činjenicu da za Agenciju nije adekvatno izvršeno planiranje budžetskih stavki. Najznačajniji razlog se odnosi na nerealizovani sredstva programa posebne namjene «Izrada projektnog zadatka za izradu metodologije i otpočinjanja aktivnosti na popisu» u iznosu od 500.000 KM kao i manje ostvarene rashode na programu posebne namjene « Potpora radu skupinama» u iznosu od 11.544 KM kao i manje ostvarene izdatke za putne troškove u iznosu od 21.512 KM, manje ostvarene izdatke za tekuće održavanje u iznosu od 12.047 KM i manje ostvarene izdatke na ugovorenim uslugama u iznosu od 12.435 KM.

Ured za reviziju je i u prethodnim Izvještajima o izvršenoj reviziji poslovanja Agencije skretao pažnju na slabosti u planiranju budžeta Agencije, i davao preporuke da prilikom planiranja budžeta treba uzeti u obzir vlastite analize i procjene potrebnih sredstava, predviđene donacije, plan potrebnih kapitalnih sredstava, potrebe u ljudskim resursima sa realnom dinamikom zapošljavanja, te da utrošak odobrenih sredstava prilagodi usvojenim operativnim planovima. Na taj način bi se smanjilo odstupanje planiranog i odobrenog budžeta, a potrebna sredstva za izvršenje planiranih aktivnosti te institucije bi se svela u realne okvire.

3.4. Nabavke

Utvrđili smo da u Agenciji u pojedinim slučajevima, prilikom izbora dobavljača za isporuku roba i usluga, nisu postupali u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama čija ukupna vrijednost prelazi iznos od 3.000 KM.

- Izbor dobavljača za prevoz javnim sredstvima u inostranstvu «S TOURS TRAVEL» u iznosima od 2.201,04 KM i 2.652,00 KM;

- Izbor dobavljača «R&S» za isporuku reprezentativnog materijala u iznosu od 3.565,00 KM;

I pored toga što navedeni iznos nije materijalno značajan u odnosu na ukupno utrošena sredstva, Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu Agencije da se prilikom izbora dobavljača za nabavku stalnih sredstava, roba i usluga dosljedno pridržava propisa koji uređuju oblast nabavki kao i usvojenih procedure za stvaranje materijalnih obaveza koje omogućavaju predhodnu kontrolu i posebna odobrenja za zaključenje ugovora sa dobavljačima, kako bi se ubuduće spriječilo ponavljanje ovakvih propusta.

3.5. Popis sredstava i izvora sredstava

Revizija je utvrdila da Agencija nije izvršila sveobuhvatan popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2006. godine u dijelu koji se odnosi na popis obaveza. Naime, popisna komisija je izvršila samo popis obaveza iskazanih u Glavnoj knjizi Agencije za budžetska sredstva, a da nije izvršila popis obaveza iskazanih u Glavnim knjigama za programe posebne namjene» «CARDS 2005. – Twining projekat» u ukupnom iznosu od 8.948,19 KM i «Planiranje cenzusa» u iznosu od 3.623,50 KM.

Pored toga što predstavlja obavezu, potpun i u skladu sa propisima² proveden popis sredstava i njihovih izvora, doprinosi da u godišnjim finansijskim izvještajima bude iskazan istinit i fer pregled sredstava i izvora sredstava.

Ured za reviziju skreće pažnju na ovaj propust i preporučuje rukovodstvu Agencije da je potrebno posvetiti više pažnje prilikom organizovanja i vršenja popisa, te da se popisne aktivnosti obave kako to nalažu računovodstveni standardi kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali.

4. Korespodencija

Agenciji je uručen nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji za 2006. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Agencija je dostavila svoje komentare na Nacrt Izvještaja.

Uz komentare nisu dostavljeni novi dokazi koji bi mogli uticati na izmjenu naših nalaza navedenih u Nacrtu Izvještaja.

Na osnovu naprijed iznešenog ovaj Izvještaj predstavlja konačni Izvještaj o Izvršenoj reviziji Agencije za 2006. godinu.

U prilogu Izvještaja dostavljamo vam komentare Agencije i naš odgovor.

5. Rezime

Revidiranjem poslovanja Agencije za 2006. godinu utvrdili smo određeni broj nepravilnosti i nedostataka u dijelu koji se odnosi na:

- Obrasci finansijskih izvještaji za 2006. godinu nisu bili izrađeni u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (tačka 3.2. Izvještaja);
- Planiranje budžeta nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definisanih ciljeva i zadataka poslovanja (tačka 3.3. Izvještaja);

² Međunarodni računovodstveni standardi; Instrukcija Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine o izradi i dostavljanju finansijskih izvještaja budžetskih korisnika – institucija BiH za 2006. godinu

- U pojedinim slučajevima Agencija nije dosljedno primjenjivala Zakon o javnim nabavkama (tačka 3.4. Izvještaja);
- Nepotpuno izvršen popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2006. godine (tačka 3.5. Izvještaja).

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

M.P.